ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 25.04.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**72**

# VYHLÁŠKA
## Ministerstva financií

z 1. apríla 1964

## o odplatnom nadobúdaní vecí socialistickými organizáciami od občanov a súkromných právnických osôb

Ministerstvo financií po dohode so všetkými ústrednými úradmi a orgánmi ustanovuje podľa § 21 vládneho nariadenia č. 81/1958 Zb. o správe národného majetku:

### Predmet úpravy

### § 1

Táto vyhláška upravuje zmluvné nadobúdanie vecí socialistickými organizáciami od občanov a súkromných právnických osôb za odplatu celkom alebo čiastočne peňažnú.

### § 2

Táto vyhláška sa nevzťahuje na nadobúdanie:

a) vecí socialistickými organizáciami (ďalej len „organizácie“), pokiaľ patrí k predmetu ich podnikania získavať ich za odplatu od občanov a ďalej ich v nezmenenom stave, po úprave alebo spracovaní predávať (napr. nákup lesných plodín, liečivých bylín, poštových známok a filatelistického tovaru, kníh, šperkov atď.),

b) úžitkového a chovného zvieratstva, poľnohospodárskych plodín a mŕtveho poľnohospodárskeho inventára socialistickými poľnohospodárskymi organizáciami,

c) drobného zvieratstva na laboratórne a výskumné účely,

d) umeleckých alebo vedeckých diel od ich autorov, vdov (družiek) a maloletých sirôt po nich,

e) práv,

f) inventára a zásob nadobúdaných od nájomníkov pôdy, ktorá nepodlieha výkupu podľa § 2 zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme.*)

### Nadobúdanie vecí

### § 3

(1) Organizácia smie nadobúdať od občana za odplatu, pokiaľ v osobitných predpisoch sa neustanovuje inak,

a) len nehnuteľnosti pre plánované potreby rozvoja národného hospodárstva a predmety kultúrnej alebo vedeckej hodnoty pre galérie, múzeá, vedecké ústavy,

b) iné veci než uvedené pod písmenom a), ak ich nevyhnutne potrebuje na plnenie svojich úloh a nemôže ich získať v primeranom čase od inej organizácie.

(2) Za nadobudnutie veci od občana sa považuje i nadobudnutie veci od socialistickej organizácie, ktorej občan zveril vec, aby ju predala na jeho účet.

**§ 4**

(1) Nadobúdajúca organizácia je povinná

a) preskúmať, či nadobudnutie veci bude v súlade s platnými predpismi, najmä s predpismi o plánovaní, rozpočtovaní a o devízovom hospodárstve,

b) preskúmať, či odplata za vec neprevýši cenu veci zodpovedajúcej platným predpisom,

c) požadovať od občana, aby osvedčil svoje vlastníctvo, a ak je spoluvlastníkom, aby osvedčil aj výšku spoluvlastníckeho podielu,

d) vyžiadať si privolenie nadriadeného orgánu, pokiaľ je privolenie podľa ustanovenia § 5 potrebné,

e) v zmluve si vymieniť, že občan jej pred výplatou písomne vyhlási, či, prípadne ktorej socialistickej organizácii, akú sumu a z akého dôvodu dlhuje, a že je oprávnená pred výplatou peňažnej odplaty občanovi uhradiť jeho peňažné dlhy voči socialistickým veriteľom.

(2) Socialistická organizácia, ktorej občan zveril vec, aby ju predala na jeho účet, má povinnosti uvedené v odseku 1 písm. b), c) a e) a nadobúdajúca organizácia povinnosti uvedené pod písm. a) a d).

**§ 5**

(1) Ústredné orgány a krajské národné výbory môžu nadobúdať veci bez privolenia.

(2) Ak sa ďalej neustanovuje inak, je príslušným dať privolenie pre nadobudnutie veci orgán priamo organizácii nadriadený.

(3) Ústredné orgány a krajské národné výbory môžu ustanoviť, že organizácie nimi riadené smú nadobúdať bez privolenia veci v cene do 50 000 Kčs.

(4) Okresné národné výbory môžu bez privolenia nadobúdať veci v cene do 50 000 Kčs a miestne národné výbory v cene do 10 000 Kčs.

(5) Pokiaľ môžu národné výbory nadobúdať podľa odsekov 1 a 4 veci bez privolenia, sú príslušné dávať privolenia pre nadobudnutie veci národným výborom nižších stupňov a organizáciám riadeným národnými výbormi.

(6) Krajské národné výbory môžu všeobecne alebo v určitých prípadoch obmedziť oprávnenia národných výborov nižších stupňov, ktoré im prislúchajú podľa odsekov 4 a 5.

(7) Okresné a miestne národné výbory môžu určiť, v ktorých prípadoch organizácie nimi riadené nepotrebujú privolenie pre nadobudnutie veci, avšak len do výšky svojho oprávnenia podľa predchádzajúcich odsekov.

(8) Krajské národné výbory môžu všeobecne alebo v určitých prípadoch rozšíriť oprávnenie mestských a obvodných národných výborov, ktoré nevykonávajú pôsobnosť okresných národných výborov. Toto oprávnenie môžu rozšíriť len do výšky oprávnenia okresných národných výborov.

(9) Jednotné roľnícke družstvo smie nadobúdať veci bez privolenia až do výšky ceny 5 000 Kčs; pri vyššej cene len s privolením okresnej výrobnej poľnohospodárskej správy, v obvode ktorej má družstvo sídlo.

(10) Od vlastného pracovníka smie organizácia nadobúdať veci vždy len s privolením priamo nadriadeného orgánu a národný výbor s privolením národného výboru vyššieho stupňa.

### § 6
### Spôsob úhrady peňažnej odplaty

(1) Peňažnú odplatu vyplatí organizácia občanovi voľne, a to v hotovosti, alebo ak občan má vkladový účet v štátnej sporiteľni a oznámi organizácii jeho číslo, bezhotovostne. Odplatu vyššiu ako 5 000 Kčs uhradí organizácia však vždy prostredníctvom štátnej sporiteľne, ktorú občan organizácii označí.*)

(2) Ustanovenia devízových predpisov nie sú dotknuté.

## Prechodné ustanovenia

### § 7
### Uvoľnenie niektorých bezúročných účtov

(1) Štátna sporiteľňa za podmienok ďalej ustanovených uvoľní prostriedky na bezúročných účtoch

a) zostatok ktorých k 1. máju 1964 neprevyšuje 5 000 Kčs alebo

b) získané z predaja rodinných domčekov a rekreačných chát vrátane pozemkov nimi zastavaných, pozemkov určených na stavbu rodinných domčekov a rekreačných chát, obytných a hospodárskych budov drobných a stredných roľníkov, a to do výšky odplaty za tieto veci.

(2) Štátna sporiteľňa uvoľní prostriedky len vtedy, ak občan písomne vyhlási, že nemá žiadne peňažné dlhy voči štátu a socialistickým organizáciám, prípadne ak dá príkaz štátnej sporiteľni uhradiť tieto dlhy.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 nevzťahujú sa na bezúročné účty, na ktorých sú prostriedky zmluvne alebo na základe rozhodnutia účelovo viazané (§ 9), okrem súm účelovo viazaných na podklade výnimky povolenej okresným národným výborom podľa § 18 vyhlášky č. 18/1963 Zb.

### § 8

Finančné prostriedky zložené pred účinnosťou tejto vyhlášky na bezúročných účtoch, na ktoré sa vzťahovala vyhláška č. 19/1963 Zb. o odplatnom nadobúdaní vecí socialistickými organizáciami od občanov a súkromných právnických osôb, pokiaľ neboli uvoľnené podľa § 7, zostávajú na týchto účtoch a uvoľňujú sa podľa ďalších ustanovení.

### § 9

(1) Prostriedky na bezúročnom účte doteraz účelove zmluvne alebo rozhodnutím viazané zostávajú takto viazané a smú byť vyplatené len v prípadoch a za podmienok uvedených v § 10, 12 a 13.

(2) Ak občan z prostriedkov na bezúročnom účte účelovo viazaných vráti organizácii príslušný cenový rozdiel alebo ak preukázateľne použije tieto prostriedky na účel, na ktorý boli viazané, prestáva byť prípadný zvyšok týchto prostriedkov viazaný a uvoľní sa. Ustanovenie § 7 ods. 2 platí obdobne.

**§ 10**

(1) Z bezúročného účtu uhradí štátna sporiteľňa podľa splnomocnenia občana, a to priamo jeho veriteľom

a) zročné dane, poplatky a poistné nemocenského alebo dôchodkového poistenia,

b) zročné dlhy z pôžičiek poskytnutých peňažnými ústavmi s výnimkou dlhov zo spotrebných pôžičiek.

(2) Dlhy uvedené v odseku 1 písm. b) uhradí štátna sporiteľňa, len ak občan písomne vyhlási, že nemá zročné dlhy uvedené v odseku 1 písm. a).

**§ 11**

(1) Štátna sporiteľňa smie z bezúročného účtu, nie však zo súm účelovo viazaných (§ 9), vyplatiť v každom kalendárnom roku najviac 3 000 Kčs, ak občan písomne vyhlási, že nemá žiadne dlhy voči socialistickým organizáciám.

(2) Okresný národný výbor môže na žiadosť občana a po prejednaní s miestnym národným výborom zvýšiť voľnú sumu (odsek 1) až na 10 000 Kčs ročne, ak občan je prevažne odkázaný svojou výživou na príjem z bezúročného účtu. Príslušným je okresný národný výbor, v obvode ktorého občan má trvalé bydlisko.

(3) Do súm uvedených v odseku 1 a 2 sa nezapočítavajú sumy uvoľnené podľa § 10, 12 až 14.

**§ 12**

(1) S privolením okresného národného výboru uhradí štátna sporiteľňa podľa splnomocnenia občana z jeho bezúročného účtu preukázané náklady na výstavbu rodinného domčeka alebo inej stavby, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, vykonávanú svojpomocou alebo dodávateľským spôsobom, ako i na obstaranie potrebného pozemku na tento účel.

(2) Ak ide o výstavbu vykonávanú svojpomocou, okresný národný výbor dáva privolenie na uvoľnenie potrebných prostriedkov len podľa osvedčenia stavebného úradu, ako výstavba pokračuje.

(3) Ak ide o získanie náhradnej stavby dodávateľským spôsobom, štátna sporiteľňa uhradí uvoľnené sumy priamo veriteľom občana podľa predložených dokladov.

(4) Štátna sporiteľňa vyplatí uvoľnenú sumu, ak občan písomne vyhlási, že nemá žiadne dlhy uvedené v § 10.

**§ 13**

(1) S privolením okresného národného výboru uhradí štátna sporiteľňa podľa splnomocnenia občana z jeho bezúročného účtu určený členský podiel na družstevnú bytovú výstavbu stavebnému bytovému družstvu,*) ktorého je občan členom. Okresný národný výbor môže dať privolenie tiež na úhradu tej časti dlhodobého investičného úveru poskytnutého bankou stavebnému bytovému družstvu, ktorá pripadá na občana.

(2) Privolenie na výplatu prostriedkov na úhradu časti dlhodobého investičného úveru vydá okresný národný výbor súčasne s privolením na zaplatenie členského podielu družstevníka. Výnimočne môže vydať toto privolenie dodatočne, avšak vždy len pred prevedením investičného úveru družstva na účet dlhodobej pôžičky.

(3) Občan, ktorý žiada o uvoľnenie prostriedkov na účel uvedený v odseku 1 veta druhá, musí predložiť okresnému národnému výboru vyhlásenie stavebného bytového družstva, že súhlasí s jednorazovou úhradou časti dlhodobého investičného úveru na neho pripadajúcou. K žiadosti pripojí potvrdenie družstva o tom, koľko pomerne pripadá na jeho byt z dlhodobého investičného úveru poskytnutého bankou.

(4) Ustanovenie § 12 ods. 4 platí obdobne.

**§ 14**

(1) S privolením okresného národného výboru uhradí štátna sporiteľňa podľa splnomocnenia občana z jeho bezúročného účtu, nie však zo súm účelovo viazaných (§ 9), prípadne i iné náklady a záväzky než uvedené v predchádzajúcich ustanoveniach, a to priamo jeho veriteľom.

(2) Okresný národný výbor pred privolením skúma odôvodnenosť a primeranosť potreby občana a uváži, či privolenie vzhľadom na všetky okolnosti by nebolo v rozpore so spoločenským záujmom. Za týchto podmienok môže okresný národný výbor dať privolenie najmä na kúpu rodinného domčeka.

(3) Okresný národný výbor môže v celkom výnimočných prípadoch povoliť, že štátna sporiteľňa smie uvoľnené sumy vyplatiť občanovi namiesto jeho veriteľom.

(4) Ustanovenie § 12 ods. 4 platí obdobne.

**§ 15**

Dedičské podiely na bezúročnom účte poručiteľa (§ 8) prevedie štátna sporiteľňa podľa uznesenia štátneho notárstva na bezúročné účty dedičov v štátnej sporiteľni, v obvode ktorej majú trvalé bydlisko.

**Spoločné a záverečné ustanovenia**

**§ 16**

(1) Ustanovenie § 6 platí o výplate náhrady za veci vyvlastnené občanovi. Pred rozhodnutím o priznaní náhrady musí však občan orgánu rozhodujúcemu o vyvlastnení vyhlásiť, či, prípadne voči ktorým socialistickým organizáciám má peňažné dlhy, v akej výške a z akého dôvodu. Orgán, prípadne organizácia, ktorá má náhradu vyplatiť, oznámi socialistickým veriteľom, kedy k výplate dôjde.

(2) Ustanovenia predpisov stavebného poriadku o výplate náhrady pri vyvlastnení nie sú dotknuté.

**§ 17**

(1) Ustanovenie § 10 vyhlášky č. 88/1959 Ú. l. (Ú. v.) o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora sa mení a znie:

„(1) O výplate kúpnej ceny (§ 7 ods. 3), prípadne náhrady (§ 9 ods. 1), ako aj o ich uvoľňovaní z bezúročných účtov platia predpisy o odplatnom nadobúdaní vecí socialistickými organizáciami od občanov a súkromných právnických osôb.

(2) Ľudové výrobné družstvo uhradí svojmu členovi za jeho veci, ktoré získalo rozhodnutím svojho orgánu (§ 7 ods. 5) len tú časť odplaty, ktorá zostáva po odvedení príslušného podielu do fondu družstva.“

(2) Ustanovenie § 4 písm. e) platí i o zmluvnom nadobúdaní vecí uvedených v odseku 1 a ustanovenie § 16 ods. 1 druhá a tretia veta platí primerane, ak ide o nadobudnutie týchto vecí na základe rozhodnutia.

**§ 18**

Nehnuteľnosti v súkromnom vlastníctve môžu pri výkone rozhodnutia súdu nadobúdať so súhlasom krajského národného výboru len okresné národné výbory.

**§ 19**

Ustanovenia tejto vyhlášky o právach a povinnostiach občanov platia s výnimkou § 8, 9, 11 ods. 2, § 12 a 13 i pre súkromné právnické osoby.

**§ 20**

Ministerstvo financií môže z mimoriadnych a zreteľahodných dôvodov povoliť výnimky a odchýlky z tejto vyhlášky.

**§ 21**

Zrušuje sa vyhláška č. 19/1963 Zb. o odplatnom nadobúdaní vecí socialistickými organizáciami od občanov a súkromných právnických osôb.*)

**§ 22**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1964.

**Minister:**

**Dvořák v. r.**

*) O náhradách za tento majetok platia obdobne predpisy o náhradách za inventár kúpený podľa § 6 ods. 5 zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy a podľa § 14 ods. 2 zákona č. 46/1948 Zb. [vyhláška č. 1447/1948 Ú. l. I (č. 1008/1948 Ú. v. I), ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o novej pozemkovej reforme a vyhláška č. 2394/1948 Ú. l. I. (č. 1314/1948 Ú. v. I.), ktorou sa vykonáva § 6 ods. 5 zákona o revízii prvej pozemkovej reformy].

*) Na rozdiel od zrušenej vyhlášky č. 19/1963 Zb. sa teda odplaty nepoukazujú na bezúročne (viazané) účty.

*) Zákon č. 27/1959 Zb. o družstevnej bytovej výstavbe.

*) V dôsledku ustanovenia § 6 strácajú platnosť smernice Ministerstva financií o vyplácaní dodávok poľnohospodárskych výrobkov členom jednotných roľníckych družstiev, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a ostatným súkromným osobám [čiastka 27/1954 Ú. l. (čiastka 29/1954 Ú. v.)]

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.